

Regeringens proposition

1981/82: 160

om ändring i skatteregisterlagen (1980: 343) m. m.

beslutad den 8 mars 1982.

Regeringen föreslår riksdagen att anta de förslag som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

THORBJÖRN FÄLLDIN

ROLF WIRTÉN

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att kronofogdemyndigheterna skall få tillgång till vissa uppgifter i det centrala skatteregistret via dataterminal. Vidare föreslås att det sekretesskydd som uppgifterna har i skatteregistret bevaras hos kronofogdemyndigheterna i den mån uppgifterna inte har tillförts ett mål. De nya bestämmelserna föreslås gälla fr. o. m. den 1 juli 1982.

1 Förslag till

Lag om ändring i skatteregisterlagen (1980: 343)

Härigenom föreskrivs att 1 och 10 §§ skatteregisterlagen (1980: 343) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

För de ändamål som anges i denna paragraf skall med hjälp av automatisk databehandling föras ett centralt skatteregister för hela riket och ett regionalt skatteregister för varje län.

Registren skall användas vid beskattning för

1. samordnad registerföring av identifieringsuppgifter beträffande fysiska och juridiska personer,
2. planering, samordning och uppföljning av revisions- och annan kontrollverksamhet,
3. inkomst- och förmögenhetstaxering samt bestämmande av pensionsgrundande inkomst,
4. bestämmande och uppbörd av skatt enligt uppbördslagen (1953: 272).

Det centrala skatteregistret skall också användas för utredningar i kronofogdemyndigheternas exekutiva verksamhet.

10 §

Terminalåtkomst till uppgifter i register enligt denna lag får finnas endast för de ändamål som anges i 1 § och i den utsträckning i övrigt som anges i andra—*fjärde* styck-

Terminalåtkomst till uppgifter i register enligt denna lag får finnas endast för de ändamål som anges i 1 § och i den utsträckning i övrigt som anges i andra—*femte* styckena.

Länsstyrelse och lokal skattemyndighet får ha terminalåtkomst till uppgifter som avses i 5 och 6 §§, 7 § 1–6 samt de uppgifter därutöver som behövs för utfärdande av skattsedel och dubblettskattsedel.

Länsstyrelse och lokal skattemyndighet får vidare ha terminalåtkomst till uppgifter som avses i 7 § 7–15 och som hänför sig till länet.

Riksskatteverket får ha terminalåtkomst till uppgifter som avses i 5 och 6 §§ samt 7 § 1–15.

Kronofogdemyndighet får ha terminalåtkomst till det centrala skatteregistret i fråga om uppgifter enligt 5 och 6 §§ samt 7 § 1, 3 och 4. Kronofogdemyndighet i det län där ett mål är registrerat för exekutiva åtgärder får vidare ha sådan terminalåtkomst i fråga om uppgifter enligt 7 § 7, 8, 12 och 13. Terminalåtkomsten får avse den som är registrerad som gäldenär hos krono-

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

fogdemyndighet eller make till gäldenären eller annan som sambeskattas med gäldenären. I fråga om uppgifter enligt 7 § 1 får terminalåtkomsten avse också den som är delägare i fåmansföretag där någon som avses i tredje meningen är delägare.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1982.

2 Förslag till**Lag om ändring i sekretesslagen (1980: 100)**

Härigenom föreskrivs att 9 kap. 19 § sekretesslagen (1980: 100)¹ skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

9 kap.
19 §

Sekretess gäller inom exekutionsväsendet i mål eller ärende angående exekutiv verksamhet för uppgift om enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon honom närstående lider avsevärd skada eller betydande men om uppgiften röjs. Sekretessen gäller dock inte uppgift om förpliktelse som avses med den sökta verkställigheten och inte heller beslut i målet eller ärendet.

Sekretess gäller hos kronofogdemyndighet för uppgift i det centrala skatteregistret om enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden. Har uppgiften tillförts ett mål gäller dock första stycket.

I fråga om uppgift i allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år, såvitt angår uppgift om enskilds personliga förhållanden, och annars i högst tjugo år.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1982.

¹Lagen omtryckt 1980: 880.

BUDGETDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1982-03-08

Närvarande: statsministern Fälldin, ordförande, och statsråden Ullsten, Wikström, Friggebo, Dahlgren, Åsling, Söder, Johansson, Wirtén, Andersson, Boo, Petri, Eliasson, Gustafsson, Tillander, Ahrland, Molin

Föredragande: statsrådet Wirtén

Proposition om ändring i skatteregisterlagen (1980: 343) m. m.

---

1 Inledning

Statsmakterna har under de senaste åren vidtagit en rad åtgärder i syfte att förbättra indrivningen av skatter och avgifter. Som ett led i dessa strävanden har regeringen på grundval av framställningar från riksskatteverket (RSV) i årets budgetproposition (1981/82: 100 bil. 11 s. 76 ff) föreslagit riksdagen att godkänna riktlinjerna för en terminalåtkomst för kronofogdemyndigheterna till vissa uppgifter i det centrala skatteregistret. Förslaget innebär i huvudsak att uppgifterna skall göras tillgängliga för kronofogdemyndigheterna via terminal genom en koppling från exekutionsväsendets ADB-system (REX-systemet) över en datorväxel med telelinje till RSV:s dator. Utbyggnaden avses ske etappvis med början budgetåret 1982/83 för de kronofogdemyndigheter som redan är anslutna till REX-systemet och därefter i takt med att återstående myndigheter ansluts till detta system.

I budgetpropositionen tog jag inte ställning till RSV:s förslag i fråga om vilka uppgifter som skulle omfattas av terminalåtkomst och inte heller till vilka författningsändringar som skulle erfordras. Jag avser nu att lägga fram förslag i dessa hänseenden.

2 Skatteregistren

För hela landet förs med hjälp av ADB ett centralt skatteregister och för varje län ett regionalt skatteregister. Det centrala registret finns hos RSV medan de regionala finns hos länsstyrelserna. Registren skall vara ett hjälpmedel vid inkomst- och förmögenhetstaxeringen samt vid bestämmande och uppörd av inkomst- och förmögenhetsskatt m. fl. skatter och

avgifter enligt uppbördslagen (1953: 272). De skall också användas för bestämmande av pensionsgrundande inkomst. Registren skall även underlätta planeringen, samordningen och uppföljningen av revisions- och kontrollverksamheten på i huvudsak hela beskattningsområdet och tillhandahålla vissa basuppgifter m. m., främst i fråga om företag. Bestämmelser om dessa register finns i skatteregisterlagen (1980: 343).

Frågan om innehållet i skatteregistren regleras i 5–7 §§ skatteregisterlagen. I 5 och 6 §§ anges uppgifter som obligatoriskt skall finnas i skatteregistret för fysisk resp. juridisk person. Hit hör bl. a. identifikationsuppgifter såsom person-, organisations- och annat identifikationsnummer.

I 7 § anges i punktform vissa uppgifter som får registreras i den mån det beslutas av regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer. Dessa uppgifter är bl. a. uppgifter om fåmansföretag och deras delägare (punkt 1), uppgifter om avslutad revision och verkställt taxeringsbesök (punkt 2), uppgifter i fråga om redovisning, inbetalning och återbetalning av inkomst- och förmögenhetsskatt (punkt 3), förslag till beslut som skall antecknas i skattelängd (punkt 4), beslut om anstånd med avgivande av självdeklaration (punkt 5), uppgifter som lämnas i självdeklaration i sammanställningarna för statlig och kommunal inkomstskatt samt i förmögenhetsredovisningen om skattepliktig förmögenhet (punkt 7), beslut om beskattning (punkt 8), uppgift om att fordran mot vederbörande person finns registrerad hos kronofogdemyndighet liksom uppgifter om konkurs m. m. (punkt 9), uppgifter från kontrolluppgifter (punkt 12) och uppgifter om fastighetsinnehav (punkt 13).

Frågan om i vilken utsträckning uppgifterna får vara tillgängliga via terminal har reglerats i 10 §. Utgångspunkten för regleringen har varit att uppgifterna får finnas tillgängliga på terminal endast i den mån behovet att snabbt och enkelt få tillgång till dessa väger tyngre än den risk från integritetssynpunkt som terminalåtkomst anses medföra. De uppgifter som jag nyss nämnt har ansetts vara av den karaktären att terminalåtkomst har bedömts kunna tillåtas. Undantag gäller för bl. a. de uppgifter som ingår i arbetskortet för rörelseidkare. Bruttovinstberäkningar och andra beräkningar av relationstal eller liknande samt vissa andra uppgifter som ingår i de maskinellt framställda arbetskortet för rörelsegranskningen kan inte avläsas på bildskärm utan kan endast tas ut i läsbar form på papper.

Enligt 10 § skatteregisterlagen får terminalåtkomst till uppgifter i register finnas i princip endast för det ändamål för vilket registren är avsedda, dvs. för beskattningsändamål. Vidare gäller vissa begränsningar i terminalåtkomsten för länsstyrelserna och de lokala skattemyndigheterna medan RSV får ha terminalåtkomst till större delen av det centrala skatteregistret. Länsstyrelsernas och de lokala skattemyndigheternas terminalåtkomst är i förhållande till RSV:s i huvudsak begränsad till de uppgifter i detta som hänför sig till det egna länet. För vissa uppgifter av mindre integritetskänslig natur (5 och 6 §§) medges dock riksåtkomst. Detsamma gäller även

uppgifter enligt 7 § där praktiska skäl talar för sådan åtkomst, t. ex. uppgifter om preliminärskatteredovisningen (punkten 3) och förslag till beslut om taxering (punkten 4).

3 RSV:s framställning

RSV har i framställning till regeringen föreslagit att kronofogdemyndigheternas terminalåtkomst skall omfatta uppgifter som avses i 5 §, 6 § och 7 § 1, 3 och 4 samt 7 § 7–9, 12 och 13 i den mån uppgifterna hänför sig till länet.

Som tidigare framhållits innehåller 5 och 6 §§ bl. a. identifikationsuppgifter för fysisk resp. juridisk person. I 5 § anges vidare vissa andra uppgifter i fråga om fysiska personer, t. ex. civilstånd och nationalitet samt uppgift om registrering enligt lagen (1968:430) om mervärdeskatt. Personnummer för bl. a. make samt antal hemmavarande barn anges också, liksom uppgifter om pensionsförhållanden. Där finns också uppgifter som enligt lag eller förordning skall antecknas i skattelängd.

I 6 § anges i fråga om juridiska personer samma slags uppgifter som enligt 5 § registreras för fysiska personer, dvs. vissa identifikationsuppgifter samt uppgifter som ingår i skattelängd.

Uppgifter enligt 7 § är till stor del av annan karaktär än de uppgifter som jag nyss berörde. Det gäller här uppgifter om bl. a. ägarförhållanden i fåmansbolag, uppgifter om registrering av skyldighet att betala skatt och om redovisning, inbetalning och återbetalning av viss skatt, uppgifter om förslag till beskattningsbeslut samt uppgifter från kontrolluppgifter. Det är således i flertalet fall fråga om uppgifter med direkt skatteanknytning.

RSV har anfört att kronofogdemyndigheterna f. n. får uppgifterna från skatteregistret genom skriftliga eller muntliga förfrågningar hos försäkringskassor, länsstyrelsernas dataenheter, lokala skattemyndigheter samt pastorsämbeten. Flertalet av de nu nämnda uppgifterna bildar underlag för kronofogdemyndighetens beslut om löneexekution. I de flesta sådana mål – f. n. uppgår de till 300 000 per år – sker förfrågningar hos försäkringskassan. I fråga om juridiska personer inhämtas också uppgifter från patent- och registreringsverket.

RSV har framhållit att terminalåtkomsten kan begränsas till uppgifter som avser dels gäldenär, dels make/sambeskattad. Därutöver erfordras enligt verkets mening åtkomst till uppgifter om dessa personers andelsinnehav m. m. i fåmansbolag och om delägare i sådana bolag.

Vidare har RSV föreslagit att skatteuppgifterna skall ges samma sekretesskydd hos kronofogdemyndighet som hos beskattningsmyndighet genom att 9 kap. 19 § sekretesslagen (1980:100) kompletteras med en ny bestämmelse om detta.

4 Föredragandens överväganden

Terminalåtkomst

De nya reglerna i utsökningsbalken innebär att utmätningsförrättning i gäldenärens bostad inte längre skall ske rutinmässigt. Uppgifter om tillgångar förutsätts kunna inhämtas inte endast genom uppgifter från gäldenären utan även genom undersökning av register m. m. Tillgång till register som innehåller information om gäldenärens tillgångar och ekonomiska förhållanden är därför en nödvändig förutsättning för att på ett tillfredsställande sätt genomföra utsökningsbalkens intentioner.

Indrivningen av skatter och avgifter hör mycket nära ihop med den direkta beskattningsverksamheten. Indrivningen utgör sista ledet i hela den rad av olika åtgärder som behövs för att förverkliga det allmännas skatteanspråk. Redan i samband med skatteregisterlagens tillkomst framhölls att det var naturligt att kronofogdemyndigheterna i framtiden kunde få tillgång till uppgifterna i skatteregistren i den mån uppgifterna behövdes för indrivningsverksamheten (prop. 1979/80: 146 s. 26).

Mot bakgrund härav och eftersom det är fråga om uppgifter som kronofogdemyndigheterna redan i dag kan få del av på andra vägar finns det, som jag framhöll redan i budgetpropositionen, i princip inte några bärande skäl att motsätta sig att kronofogdemyndigheterna genom ett enkelt och smidigt förfarande får tillgång till uppgifterna. Genom en registeråtkomst på detta sätt skapas möjlighet att förenkla och förbättra kronofogdemyndigheternas rutiner vid efterforskning av gäldenärernas tillgångar.

Förslaget i budgetpropositionen innebär sålunda att kronofogdemyndigheterna skall få tillgång till vissa uppgifter i det centrala skatteregistret för utredningsändamål. Jag har hittills talat om indrivning av skatter och avgifter, dvs. allmänna mål. Fråga är då om terminalåtkomsten bör begränsas till utredningar i dessa fall eller om den bör få utnyttjas generellt. Till detta vill jag säga följande.

Den undersökningsplikt som enligt utsökningsbalken åvilar kronofogdemyndigheterna är i princip lika i mål där det allmänna är borgenär och i mål där en enskild person är borgenär. Efterforskning av tillgångar skall i största möjliga utsträckning ske enligt rutiner som är gemensamma för de båda målgrupperna. I många fall är en person gäldenär både i enskilt mål och i allmänt mål. Handläggningen är integrerad på sådant sätt att det knappast är praktiskt möjligt att hindra att en uppgift som inhämtats i allmänt mål även används vid samtidig eller senare verkställighet i enskilt mål mot samma gäldenär. Med hänsyn till det anförda bör enligt min mening terminalåtkomsten till uppgifterna i skatteregistret få gälla i såväl allmänna som enskilda mål.

Ändamålet med det centrala skatteregistret kommer med hänsyn till vad jag sagt nu att utvidgas. Detta bör komma till uttryck i 1 § skatteregisterla-

gen. Jag föreslår därför att som ett nytt tredje stycke i 1 § tas in en bestämmelse om möjligheterna för kronofogdemyndigheterna att utnyttja uppgifterna i skatterregistret.

Registeruppgifterna

Personidentifikation är av grundläggande betydelse för kronofogdemyndigheternas verksamhet. Det är mycket vanligt att handlingar som kommer in till kronofogdemyndigheterna saknar fullständiga uppgifter om namn och personnummer. Genom åtkomst till fler identifikationsuppgifter skapas ett bättre beslutsunderlag och risken för förväxlingar minskar. Genom den enklare handläggningen blir också förfarandet att inhämta uppgifterna mindre betungande och avsevärt snabbare. Det fyller även ett praktiskt behov av att ha uppgifterna lättillgängliga. Visserligen har kronofogdemyndigheterna tillgång till personuppgifter genom det statliga person- och adressregistret (SPAR). Detta register omfattar emellertid inte juridiska personer. Uppgifter som avses i 5 och 6 §§ bör därför enligt min mening omfattas av terminalåtkomsten.

I fråga om uppgifterna enligt 7 § vill jag anföra följande.

Uppgifterna enligt punkt 1 om ägarförhållanden i fåmansbolag ger kronofogdemyndigheterna möjlighet att samordna indrivningen mot en gäldenärs olika bolag och mot en gäldenär och en av honom bedriven rörelse samt mot gäldenärer i samma bolag. Kronofogdemyndigheterna får möjlighet att på ett tidigt stadium skaffa sig överblick över en gäldenärs ekonomiska intressen i olika bolag. Även dessa uppgifter bör därför kronofogdemyndigheterna ha terminalåtkomst till.

Uppgifter om bl. a. preliminärskatteredovisning enligt punkt 3 och uppgifter om förslag till beslut enligt punkt 4 ger kronofogdemyndigheterna möjlighet att på ett tidigt stadium informera sig om huruvida gäldenären får kvarstående eller överskjutande skatt. Detta ger en antydning om gäldenärens betalningsförmåga och har betydelse för kronofogdemyndigheternas val av indrivningsåtgärd. En snabb och enkel tillgång till dessa uppgifter är i så hög grad ägnad att underlätta kronofogdemyndigheternas arbete att dessa uppgifter bör vara tillgängliga via terminal.

Uppgifter enligt punkt 7, dvs. uppgifter som skall lämnas i självdeklaration i sammanställningarna för statlig och kommunal inkomstskatt samt i förmögenhetsredovisningen om skattepliktig förmögenhet, ger kronofogdemyndigheterna på ett enkelt och överskådligt sätt information om gäldenärens inkomst och skattepliktiga förmögenhet. Uppgifter om beslut om beskattning (punkt 8) utgör ett betydelsefullt underlag för kronofogdemyndigheternas utredning och slutliga bedömning av gäldenärens betalningsförmåga och myndigheternas val av indrivningsåtgärd. Uppgifter från kontrolluppgifter (punkt 12) utgör det viktigaste underlaget för kronofogde-

myndigheternas beslut om löneexekution. Antalet mål om löneexekution har ökat avsevärt och det nuvarande förfarandet med förfrågningar hos gäldenärer, arbetsgivare, försäkringskassa och lokal skattemyndighet är mycket betungande. Mot bakgrund av vad jag anført hör uppgifter enligt de nu nämnda punkterna till det område som kronofogdemyndigheterna bör få terminalåtkomst till.

Uppgift om fastighetsinnehav (punkt 13) har stor betydelse för kronofogdemyndigheterna. Kronofogdemyndigheterna får f. n. en lista över fastighetsinnehav för personer som är mantalsskrivna inom resp. kronofogdedistrikt. Uppgifter av detta slag finns ännu inte i det centrala skatteregistret. Med hänsyn till att det här gäller en för kronofogdemyndigheterna mycket viktig information är det enligt min mening angeläget att terminalåtkomsten omfattar även dessa uppgifter så snart de införs i skatteregistret. De bör därför redan nu tillföras den katalog av uppgifter som bör omfattas av terminalåtkomsten.

Uppgifter enligt punkt 9 avser mål som lämnats för indrivning till kronofogdemyndighet samt ackord, likvidation, konkurs och betalningsinställelse. F. n. finns i skatteregistret endast uppgifter om konkurs. Även om de övriga uppgifterna införs i skatteregistret i framtiden är det tveksamt om kronofogdemyndigheterna behöver terminalåtkomst till dem via skatteregistret. I det övervägande antalet fallen torde kronofogdemyndigheterna ha primärkunskaper om sådan information. Det finns därför inte skäl att f. n. låta terminalåtkomsten omfatta punkt 9.

Skatteindrivningsutredningen har i sitt remissyttrande föreslagit att terminalåtkomsten skall, utöver vad RSV föreslagit i sin framställning, utvidgas till att avse även punkterna 2, 10 och 15. Det gäller bl. a. uppgifter om avslutad revision, verkställt taxeringsbesök m. m. (punkt 2). Uppgifter av detta slag kan i och för sig vara värdefulla för kronofogdemyndigheterna. Jag anser emellertid att det finns skäl att vara återhållsam i fråga om utlämnande via terminal av sådana uppgifter. Uppgifter av detta slag bör därför enligt min mening inte f. n. ingå i det område som omfattas av terminalåtkomsten. Punkt 10 avser uppgifter om antalet anställda och deras personnummer. Ännu så länge finns emellertid inte dessa uppgifter i registret. Enligt min mening bör man vänta med ställningstagandet tills dessa har tillförts registret. Information om postgiro- och bankgironummer (punkt 15) kan kronofogdemyndigheterna inhämta genom de lättillgängliga sammanställningar som finns på området. Behovet av terminalåtkomst till dessa uppgifter är därför enligt min mening inte särskilt stort. Inte heller dessa uppgifter bör därför f. n. omfattas av terminalåtkomsten.

Begränsningar i terminalåtkomsten

RSV:s framställning innefattar en begäran om terminalåtkomst till vissa uppgifter som avser dels gäldenär, make eller sambeskattad, dels uppgift

om samtliga delägare och deras ägarförhållanden i fåmansföretag där gäldenären eller närstående äger del. Den innefattar dessutom en begäran om åtkomst till uppgifter om ägare och ägarförhållanden även i fåmansföretag, där varken gäldenären, maken eller den sambeskattade äger del.

Uppenbarligen har kronofogdemyndigheterna i sin verksamhet inte behov av terminalåtkomst som omfattar uppgifter om samtliga personer i registret, dvs. totalbefolkningen. Det måste för indrivningsverksamheten vara tillräckligt om kronofogdemyndigheterna får åtkomst till uppgifter om gäldenären själv och om vissa närstående till denne samt till uppgifter i registret om vilka personer som de har ekonomiska samband med. Åtkomsten bör begränsas till uppgifter som rör dels gäldenären själv, dels samma uppgifter avseende make eller sambeskattad person. Om någon av dessa äger ett fåmansföretag, bör uppgift lämnas om samtliga delägare och deras ägarförhållanden i detta företag.

Jag vill understryka att uppgifter i fråga om den som inte är gäldenär eller make/sambeskattad inte skall lämnas utöver själva ägarförhållandet. Med gäldenär förstås i detta sammanhang en person som registrerats som gäldenär hos kronofogdemyndighet. Jag föreslår att den personkrets som kronofogdemyndigheterna skall få terminalåtkomst till begränsas i enlighet med det anförda.

På skatteområdet finns för länsstyrelse och lokal skattemyndighet riksåtkomst via terminal till uppgifterna i 5 och 6 §§ samt till 7 § 1, 3 och 4. Jag anser att samma sak skall gälla även för kronofogdemyndigheterna.

För länsstyrelse och lokal skattemyndighet finns f. n. terminalåtkomst till uppgifter som avses i 7 § 7–15 endast i den mån uppgifterna hänför sig till länet. En sådan begränsning bör inte gälla för kronofogdemyndigheterna. I fråga om undersökningar av gäldenärernas tillgångar kan geografiska gränser inte dras beträffande uppgifterna i skatterregistret. För t. ex. kronofogdemyndigheten i Göteborg som har att verkställa ett mål mot en från Stockholm nyinflyttad gäldenär är sålunda uppgifter från vederbörandes i Stockholm avlämnade självdeklaration liksom uppgifter om gäldenärens fastigheter utanför Göteborg av största intresse. En viss begränsning i åtkomsten bör dock gälla även för kronofogdemyndigheterna. Begränsningen bör utformas så att kronofogdemyndighet i det län där ett mål är registrerat för exekutiva åtgärder får riksåtkomst via terminal även till uppgifter i 7 § 7, 8, 12 och 13. Skatteindrivningsutredningen har föreslagit en begränsning till den kronofogdemyndighet där målet är registrerat. En sådan begränsning synes mig olämplig från praktisk synpunkt. Jag är därför inte beredd att förorda en sådan lösning.

Nuvarande terminalåtkomst regleras i 10 §. Även kronofogdemyndigheternas åtkomst bör regleras i denna paragraf. Jag föreslår att de ändrade reglerna sätts in som ett femte stycke i paragrafen.

Teknisk lösning m. m.

I tekniskt hänseende innebär mitt förslag följande. De kronofogdemyndigheter som är anslutna till REX-systemet skall via de terminaler som redan finns hos dessa myndigheter kunna ställa vissa frågor till skatteregistret. Detta uppnås genom att DAFA:s dator, som svarar för REX-bearbetningarna, via en s. k. dataväxel kopplas med telelinje till den centrala skattedatorn hos RSV.

I REX-systemet kontrolleras att den efterfrågade uppgiften avser en person som är registrerad i REX-systemet som gäldenär. Vidare kontrolleras att terminalen från vilken frågan ställs är placerad i det län där målet är registrerat. Om frågan avser annan person än gäldenären själv kontrolleras i det centrala skatteregistret att sambandet mellan denna person och gäldenären uppfyller villkoren för åtkomst.

Utbyggnaden genomförs etappvis med början budgetåret 1982/83 för de kronofogdemyndigheter som är anslutna till REX-systemet. I takt med att REX-systemet genomförs ansluts återstående myndigheter.

I detta sammanhang bör framhållas att det nu föreslagna systemet öppnar möjlighet att överföra information även i motsatt riktning. Det innebär att skattemyndigheterna via terminaler i det egna systemet kan få tillgång till sådana uppgifter ur kronofogdemyndigheternas register som de behöver för sin verksamhet. För egen del anser jag det naturligt att dessa statliga myndigheter i egenskap av uppdragsgivare till kronofogdemyndigheterna får tillgång till uppgifter ur REX-systemet, som rör de egna ärendena. Regeringen har tidigare gett länsstyrelserna i Stockholms samt Göteborgs- och Bohus län tillstånd att ansluta terminaler till REX-systemet på försök under ett år. Denna terminalåtkomst har visat sig vara till stor nytta i skattemyndigheternas verksamhet.

Sekretess

De nu aktuella sekretessbestämmelserna för skatteväsendet finns i 9 kap. 1 § sekretesslagen. Där återfinns bestämmelser till skydd för enskilds förhållande av såväl personlig som ekonomisk natur. Sekretessen är med två undantag absolut dvs. något skaderekvisit finns inte. Undantagen gäller uppgifter hos tullverket och i mål hos domstol.

Sekretesskyddet för uppgifter hos kronofogdemyndighet regleras i 9 kap. 19 § sekretesslagen. Sekretessen avser uppgifter om enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden. Som förutsättning för sekretess uppställs ett rakt skaderekvisit. Sekretess gäller bara om det kan antas att den enskilde eller någon honom närstående lider avsevärd skada eller betydande men.

Av det anförda framgår att sekretessen på skatteområdet är starkare än sekretessen inom exekutionsväsendet. Om kronofogdemyndigheterna får

terminalåtkomst till skatteuppgifter kommer uppgifternas sekretesskydd att minska om någon ändring inte görs i sekretesslagen.

RSV har föreslagit att uppgifterna skall ges samma sekretesskydd hos kronofogdemyndighet som hos beskattningsmyndighet. Kronofogdemyndigheterna inhämtar som jag tidigare nämnt uppgifter som är nödvändiga för exekutionsverksamheten via olika kanaler. En överföring av sekretessen på det sätt som RSV har föreslagit skulle innebära att kronofogdemyndigheten tvingades att vid eventuella utlämnanden utröna varifrån uppgiften har inhämtats. Ett sådant förfarande skulle uppenbarligen vara synnerligen opraktiskt och hämma ett effektivt och rationellt uppgiftsinsamlande. Därtill kommer det förhållandet att samma uppgift skulle komma att ha olika sekretesskydd beroende på vilket tillvägagångssätt kronofogdemyndigheten använt vid inhämtandet av uppgiften.

Redan i förarbetena till sekretesslagen (prop. 1979/80: 2 Del A s. 289) förutsattes att kronofogdemyndigheterna skulle få tillgång till uppgifter från t. ex. deklarationshandlingar. Det behov av sekretess som förelåg hos kronofogdemyndighet ansågs tillgodosett genom bestämmelsen i 9 kap. 19 §. Den omständigheten att samma slag av uppgifter numera skall kunna inhämtas via terminal innebär inte i och för sig att sekretesskyddet hos kronofogdemyndigheten bör stärkas. Däremot kan det enligt min mening finnas ett behov av att förhindra ett obehörigt utnyttjande av den lättillgängliga informationen via terminal. Det kan lösas så att det sekretesskydd som uppgifterna har i skatteregistret bibehålls så länge uppgifterna inte har tillförts ett mål. I den mån uppgifterna endast finns tillgängliga på bildskärm behålls sålunda den i princip absoluta sekretessen. Har uppgifterna däremot genom en aktanteckning eller på annat sätt tillförts ett mål gäller det sekretesskydd som finns inom exekutionsväsendet. Beträffande innebörden av uttrycket "tillförts" finns det anledning att erinra om att samma formulering förekommer t. ex. i 14 och 15 §§ förvaltningslagen (1971: 290) samt i 14 § datalagen (1973: 289). Jag föreslår att en bestämmelse utformas i enlighet med vad jag nu har anfört och tas in som ett nytt andra stycke i 9 kap. 19 § sekretesslagen.

5 Ikraftträdande m. m.

De föreslagna bestämmelserna bör träda i kraft den 1 juli 1982. Som jag nämnt kommer utbyggnaden av terminalåtkomsten att genomföras etappvis med början för de kronofogdemyndigheter som redan är anslutna till REX-systemet. Övriga myndigheter ansluts därefter successivt i takt med utbyggnaden av REX-systemet.

Inrättande av personregister har inte ansetts hänförligt till sådana bestämmelser som enligt 8 kap. regeringsformen kräver stöd i lag eller annan författning. Att bestämmelserna ändå getts lagform motiverades i proposi-

tionen till skatteregisterlagen (1979/80: 146 s. 21) med att skatteregister innehåller en omfattande information om de enskilda medborgarnas privata förhållanden. Redan på den grunden att grundlagen inte kräver lagform fordras inte lagrådets yttrande när det gäller ändringar i skatteregisterlagen.

Lagrådets yttrande torde heller inte vara påkallat i fråga om ändringen i sekretesslagen. Med denna ändring avses bara att bibehålla en redan nu befintlig sekretess så länge uppgiften inte har tillförts ett mål.

6 Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen att anta inom budgetdepartementet upprättade förslag till

1. lag om ändring i skatteregisterlagen (1980: 343),
2. lag om ändring i sekretesslagen (1980: 100).

Det under 2 angivna förslaget har upprättats i samråd med chefen för justitiedepartementet.

7 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta de förslag som föredraganden har lagt fram.

